

TELEGRAFULU ROMANU.

Nr. 40. ANULU XVIII.

Telegrafulu eae de doue ori pe septemana: joi si Dumineca. — Prenumeratiunea se face in Sabiu la espeditura foiei pe afara la c. r. poste, cu bani gata prin scrisori francate, adrestate catre espeditura. Pretulu prenumeratiunei pentru Sabiu este pe anu 7. fl. v. a. ear pe o jumetate de anu 3. fl. 50. Pentru celelalte parti ale Transilvaniei si pen-

Sabiu, in 21 Maiu (2 Iunie) 1870.

in provincie din Monarchia pe unu anu 8 fl. era pe o jumetate de anu 4 fl. v. a. Pentru primu si tieru stinut pe anu 12 pe 1/2 anu. 6 fl. v. a.

Inseratiile se platescu pentru inteia ora cu 7. cr. sirulu, pentru a doua ora cu 5. cr. si pentru a treia repetire cu 3. cr. v. a.

Pré sânti'a Sea p. Episcopu alu Caransebesiului Ioanu P o p a s u a trecutu Joi pre aici la báile de cura din Valcele (Eliopatacu)

Municipale.

Organisarea municipieloru a pusu opiniunea publica in miscare. Numai noi románi ne vedemu pusí mai multu a medita in noi asupra acestoru proiecte si a vorbi forte putienu despre ele.

Deca este acést'a consultu séu nu, nu discutámu, pentru ca credemu ca se intielege de sine.

Tempulu tace si trece, noi ne vomu tredi máne poimáne, ca institutiunile aceste nóne se voru pune in lucrare, si póte ca o parte mare din publiculu cetitoriu nici proiectele nu le va cunósce. Pentru cá sa prevenimu cátu de cátu asiá ceva, facemu unele escerpte de prin alte diuarie, cari au tratatu specialu unele parti mai insemnate din nónele legi.

Atátu dupa legile de mai nainte cátu si dupa cele proiectate, asiá numiti comiti supremi facu parte insemnata in organismulu juridictioniloru.

Dámu asiá dara in urmatóriele, unu tratatu despre institutiunea acést'a dupa „Hon“ intitulatu:

„Comitii supremi dupa legea cea nóua.“

„Proiectulu de lege pentru regularea municipieloru da comitelui supremu o pusetiune cu totulu nóua.

Acést'a nu e mai multu comite supremu in sensulu celu vechiu, ci, in singuritele municipie —dupa testulu proiectului — reprezentantele potestáti esecutive, cu alte cuvintu unu comisariu regescu permanente.

Noulu comite supremu, au, conformu proiectulu de lege, a investí unu oficiu mare si important. Totusi acestu oficiu e de atare natura, incátu nu numai se póte numi superfluu, ci facia cu guvernamentulu autonomu alu juridictioniloru in genere, da una a c i o s u.

Agendele mai insemnate a noulu comitu supr. suntu: controlarea administratiunei autonome a juridictionei si a administratiunei de statu, mijlocita prin aceea-si; esaminarea pertractáriloru oficióse ale oficialiloru municipali; póte incaminá o investigatiune séu sa suspendeze unu oficialu neglagentu séu culpabilu, eserceza dreptu de candidare, denumesce suboficiali de securitate, si mai vertosu pre cei publici; póte supune pre oficiali actiunei fiscali, a-i suspende din oficiu, séu a-i depune si substitui prin alii si altele.

Precum vede u acestea suntu drepturi insemnate; cu tóte acestea o parte din ele e cu totulu superflua, partea mai mare inse e numai cá sa faca ilusoriu dreptulu guvernárii autonome.

Se pare, ca creatorii proiectului, au vacilatu continuu intre dóne estremítati; un'a e unu atare cercu nelimitatu de autonomia, care face, nu numai regimulu parlamentariu dara pre ori care, imposibile, ceea-lalta e o centralisatiune.

Si barbatiloru, cari au proiectatu numi'a lege sub pressiunea aloru dóne estremítati, li se pare, ca au incungiuratu ambe estremítatele, asiedindu lánge organele autonomiei pre reprezentantele potestáti esecutive, pre comitele supremu, cu cerculu de activitate schitiatu mai susu.

Dupa opiniunea nóstra espedientulu acést'a nu da garantia contr'a nici unei estremítati. Din contra, intre oficialii alesi ai municipiului si reprezentantele regimului, adeca intre veomiti si comiti supremi, se potu nasce prea usioru conflicte: astufeliu ajungemu séu la escese de autonomia, séu intarimu si eternisámu epoc'a administratoriloru séu comisariiloru regesci.

In genere, nu ni-arú fi potutu veni inainte in vre-unu proiectu, unu atare casu de principie fun-

damentale, aruncate unulu preste altulu, cá in acést'a, prin care se reguléza municipiele.

Se dice, ca v-comite e primulu oficialu in juridictione, pre lánge aceea se circuscrite responsalitate, se severa pentru afaceri si neglagentia. Cu tóte acestea cerculu seu de activitate preponderante a comitelui supremu — si acést'a face cu totulu ilusoria responsalitatea personale a v-comitelui. Responsabilitatea incéta unde nu e cercu de activitate autonomu; in urm'a noulu oficiu a comitelui supr, v-comitele nu e nice atátu de independente, incátu nu densulu, ci comitele supr. in sciintiaza regimului deca vre-o ordinatiune gov. vine in colisiune cu legea. Asiá, comitele supr. e chiamatu a interpreta causele cutárei fapte a v-comitelui, si inca intr'unu obiectu, pentru care e responsabile numai v-comitele.

De alta parte, precum juridictione as alege oficialii sei, acést'a trebuie sa fia responsabilii ié-ra-si ei. Cu privire la agendele loru oficiali, forulu competente va fi comitelulu; pre lánge aceea are comitele supr. dreptulu sa incuire conduit'a oficiósa a acelor'a-si, ba e chiaru obligatu a face acést'a, anuatim minimulu odata; astufeliu póte suspende dupa placu, oficialii juridictionali.

Noi cugetámu ca presupunerea nóstra, nu e fára ratiune, afirmámu, ca prin o atare regulare se va nasce disordinea cea mai mare. Asta regulare face se credemu, ca autorii proiectului aru in avutu in vedere scopulu secretu, de a face imposibile autonomi'a, cá apoi tier'a, adusa in desperare, sa cada de sine in bratiile centralisatiunei.

Ne aru potea intrebá cine-va, ce amu fi facutu noi din „frumós'a si istoric'a deregatoria a comitelui supremu“?

Noi, cá o reminiscintia istorica, ce nu coresponde organizatiunei actuale, amu fi delaturat'o simplu; nece un'a-data nu amu fi facutu din trena unu comisariu reg. permanente.

Comitele supremu de astadi, nu e mai multu comitele supr. de mai nainte a constitutiunei anterióre unguaresci. Sgduiri seculari, progresulu secularu l'au desbracatu de drepturile mari si isemnate de mai nainte, de importantulu cercu de activitate. Eredindu-se titulu astu vechiu pána in dilele nóstre, acum e superfluu, ca si-a perditu totu intielesulu, tóta insemnateaz; straformarea lui inse, dupa planulu proiectului, e periculósa, cáci ascunde in sine debilitatea vietiei autonome.

S'aru potea face un'a paralela frumós'a intre „schriffulu“ englezu si intre comitele supr. unguarescu. Desvoltarea istorica a ambelor demnitáti e afina si identica, de-si tierile aceste suntu separate prin o mare si o parte buna de continente; preste totu, desvoltarea istorica a guvernamentului nostru propriu are multa asemenare cu desvoltarea istorica a dreptului de guvernare autonoma din Angli'a.

Sheriff-ulu e chefulu comitatului; pre elu lu denumesce din posesorii cei mari si din familiile cele regale mai cu influintia in comitatu; erá unu oficiu onorifico, impreunatu cu drepturi si detorii insemnate; sheriff-ulu erá presiedintele deregatorii civile in comitatu (County court); chefulu deregatorii penale (sheriffs toura), erá comandantele trupeloru conscrise in comitatu la mandatulu regelui. Cá protectorulu liniscei publice, concentrá in mán'a sea comand'a suprema preste organele de securitate si in tempulu unei insurectiuni potea conchiamá la arme tóta populatiunea comitatului. Elu erá si cu privire la fiscalitati antáiulu impiegatu, incasámu séu supravegiámu incasarea sportuleloru regelui.

In cursulu secliloru s'a limitatu acestu cercu

enormu de activitate. Sheriffulu si perdú facultatea de jadetiu penale prin magna-charta, — a deregatorii civile, prin desvoltarea continua a legiloru tierrei; potestatea sea politiana trecú la locutiitorii Lordiloru.

Inclinarea puternica a englesiloru spre decentralisare a esopratu o straformare totale a firei acestei demnitáti veche.

Istori'a constitutiunei nóstre testéza, cum ea drepturile ponderóse deprinse in Angli'a prin sheriff, in Ungari'a se eserceza prin chefulu séu guvernatoriulu comitatelor. La noi inse cursulu centralisárii despoia pre comitele supremu de vechele sele drepturi.

Astadi, deregatori'a sheriffului in Angli'a, e mai multu unu oficiu de onóre, impreunatu cu greutáti mari, de care ori cine mai bine se feresce decátu se o dorésca. Drepturile incopciate de demnitatea acést'a abiá merita amintire.

Poporulu englezu inse nice un'a data nu i-a venitu in minte a face din capulu puternicu odinóra a comitatului „unu representante alu potestáti esecutive.“ Demnitatea s'a conservatu cá o relicuia istorica, si nici cu acea tenecitate tradiuniuale, ce o are poporulu englezu cátra tradiuniile sele istorice; s'a pastratu cá unu nobile oficium cu atátu mai vertosu, ca — nu costéza nimic; cu tóte acestea la tóte modificatiunile esentiale pentru administrarea propria, nu s'a redicatu o singura voce, de detrimentulu guvernamentului propriu.

Si la noi erá covictiunea generale cá comitele supremu este: un'a demnitato folosita, purtata, organisarea cea nóua v o i e s c e alu sustienea cu tóte acestea, spre impreunarea mai mare a finantiloru nóstre de altmintrea destulu de darapanatu (pentru ca noi comiti supr. nu voru sierbi „pentru onóre“) si spre nimicirea totale a atonomiei nóstre.

Diet'a Ungariel.

In siedinti'a din 9 Maiu a casei magnatiloru preda notariulu casei reprezentantiloru, Vol. Széll, dupa autenticarea protocolului, proiectulu de lege, despre pensiunarea si transferarea judiloru, modificatu de cas'a magnatiloru. Cas'a deputatiloru primmesce cele mai multe modificatiuni propuse la lege de cas'a magnatiloru.

La ordinea dilei sta legea despre sporirea baniloru de cortelu a deputatiloru.

Comisiunea financiála a casei magnatiloru a recomandat, dupa cum e cunoscutu, numai primirea provisoria a legi.

Comitele supremu T o m s c á n y i se intrepune inse pentru primirea definitiva a legi, la a cáru parere se si inclina majoritatea casei.

Urméza la pertractare propunerile cont. G. K á r o l y i si G. A p p o n y i, referitórie la infintiarea unei clinice homeopatice.

Contele G. K á r o l y i 'si recomanda in scurtu propunerea, contele A p p o n y i inse reapucandu cuventulu tiene unu discursu mai lungu despre relatieunea homeopatiei. — Homeopati'a, dice vorbitoriulu, o in tíera la noi subpresa si indujmanita, statulu debuie sa se ingrigiasca prin calea legi, cá fia-care sciintia sa aiba cámpu liberu.

Pentru propunerii mai vorbescu ministrulu de instructiune hr. E ö t v ö s, contele C z i r a k y cátu si alii. Dupa o desbateru scurta se primmescu propunerile.

La 2 óre se incheie siedinti'a.

In siedinti'a din 9 Maiu a casei reprezentantiloru se cetesce si autentica protocolulu siedintiei premerse. Notariulu cetesce unu numeru insemnatu de petitiuni incurse, care tóte se tramita comisiunei petitiunarie.

Deputatul E. Kabos cere pre tempu mai îndelungatu concediu; i se incuviintieza.

B. Halász interpeleza presidiul, din ce cauza nu s'a facutu alegerea noua a vicepresedintelui si notariului înainte de redeschiderea sesiunii, dupa cum prescrie regulamentul?

Presedintele respunde, ca e agend'a casei a decide in afacerea acest'a.

Ministrulu de justitia Horvath presinta unu proiectu de lege despre colonizare.

I. Kautz referenza in numele comisiunii financiare despre proiectulu de lege, ce privesce sporirea cuotelor Ungariei la spesele comune in urm'a provincialisarei a unei parti din confinele militari. Raportulu se va tipari si preda sectiunilor.

Se incinge o discussiune scurta despre ordinea, in care are sa urmeze desbaterea proiectelor de lege si se decide a se pertrata acele proiecte mai intai, care sunt comune pentru Ungaria si Croatia.

Urm'za alegerea comisiunii de 5, carei a sa i se predea proiectulu de instructiune spre desbatere preliminară. Resultatulu alegerei se va publica in siedint'a urmat'ria.

Siedint'a se incheie la 12 1/2 ore.

In siedint'a din 11 Maiu a casei magnatilor anuncia presedintele, dupa autenticarea protocolului siedintiei premerse, unele incurse, care se tramitu comisiunii de petitiuni.

Cas'a trece la ordinea dilei, la care stau proiectele de lege modificate deja de cas'a magnatilor, despre responsabilitatea judilor si amplotilor judiciali si despre transferarea si pensiunarea judilor si amplotilor judiciali. Cas'a reprezentantilor doreste, ca sa remana testulu de mai nainte in locul modificatiunilor facute de cas'a magnatilor. Comisiunea judiciala a casei propune primirea testului de mai nainte recomandat si de cas'a reprezentantilor. Cas'a accept'za propunerea comisiunii.

Presedintele suspende siedint'a pre unu tempu scurtu; dupa 10 minute se autentica protocolu siedintiei de astadi, cu ce siedint'a se incheie la 1 ora.

In siedint'a din 12 Maiu a casei deputatilor se cetesce si autentica protocolulu siedintiei trecute, dupa aceea se anuncia incursele si se publica resultatulu alegerei facute in siedint'a premerse.

In comisiunea esaminatoria s'a alesu N. Iancovics si A. Matyas.

In comisiunea de 15, spre desbaterea preliminară a proiectului de instructiune s'au alesu: Ant. Csengery, P. Hoffmann A. Bujanovics, I. Kautz, H. Bonay, M. Horvath, Ios. Szabó, K. Tisza A. Trefort, K. Szathmary, Fr. Pulszki, P. Ordódy, P. Nyáry, I. Schwarz si Ar. Szilagy.

Presedintele provoca comisiunea de nou aleasa a tiea dupa amedi o siedintia, pentru de a se censtitoi.

Urm'za referatulu comitetului centralu despre nuntiulu casei magnatilor, relativu la legea despre infiintarea curtiei supreme de comptabilitate. Raportulu propune reieptarea amendamentului facutu de cas'a magnatilor, ca alegerea presedintelui curtiei de comptabilitate sa se faca prin ambe case. La acest'a alegere e indreptatita numai cas'a reprezentantilor, de ore ce dela anulu 1848 se considera ambele case de factori despartiti ai legislativei.

Reportulu se va tipari si pune la ordinea dilei.

Dupa ce presedintele provoca sectiunile sa si reinc'pa pertrat'ria, se incheie siedint'a la 11 1/2 ore.

In siedint'a din 13 Maiu a casei deputatilor report'za, dupa finirea formalierilor, referentulu comitetului centralu, Kol. Széll, ca acest'a a primitu proiectele de lege despre cladirea drumurilor de feru Eperies-Tornav si Nyiregyháza-Ungvar.

Referentulu comisiunii centrale in afacerea cuotelor confineilor militari, H. Anker, report'za primirea proiectului de lege respectivu din partea comitetului.

La ordinea dilei sta modificatiunea facuta de cas'a magnatilor la § 6 din legea despre infiintarea curtiei supreme de comptabilitate.

Referentulu comitetului centralu, P. Szontagh, recomanda votulu respectivu alu comisiunii, care dupa cum e cunoscutu, contine reieptarea modificatiunii.

Se incipe in afacerea acest'a o desbatere mai lunga la care i-au parte intre altii Deák, K. Tisza, K. Ghyezy si Kerkápolyi.

Punenduse la votare nominale se respinge propunerea comisiunii cu 173 cont'a 114 voturi.

Siedint'a se incheie la 2 ore.

In siedint'a din 16 Maiu se cetesce si autentica protocolulu siedintiei premerse. Presedintele face cunoscutu ca deputatul T. Berzevizy si-a depusu mandatulu in urm'a denumirei selo de inspectoru scolaru superioru. Presedintele anuncia unele petitiuni, care dimpreuna cu ale deputatilor Anyos, B. Perczel, A. Ormos, M. Tormány, D. Boczkó, cont. T. Osáky, I. Ludovich, P. Széky, P. Szontagh L. Dobra, D. Irányi si L. Vadats se predau comisiunii de petitiuni.

Representantele I. Dittrich cere din cauza sanitară concediu pre tempu nedeterminatu; i se incuviintieza.

K. Bobory renoiaza interpelatiunea sea facuta deja de tempu mai îndelungatu in afacerea societatiei transilvane de asigurantia reciproca, care a licidatu. Densulu cere arenduirea unei ceretari spre servarea intereselor partitelor asigurate la acesta societate si intr'ba in ce stadiu se afla cercetarea? Interpelatiunea se va inmanu ministrului de interne.

Presedintele anuncia, ca ministrulu de interne P. Rainer, propune casei motivarea proiectului de lege despre organizatiunea juridictiunilor. Actulu acest'a voluminosu se va tipari.

Notariulu casei magnatilor, bar. I. Irány predau nuntiulu, prin care face cunoscutu ca cas'a magnatilor a primitu in a dou'a desbatere proiectulu de lege despre responsabilitatea judilor si amplotilor judiciali, in editiunea propusa de cas'a deputatilor. Proiectulu de lege se va suscerne M. Sele spre sanctiunare.

Cas'a trece la ordinea dilei, la care este mai intai raportulu comisiunii economice despre bugetulu casei pentru lun'a Maiu. Bugetulu se voteza fara observatiuni in sum'a de 82,543 fl.

Urm'za proiectulu de lege despre sporirea cuotelor magiare la spesele afacerilor comune cauate prin provincialisarea confineilor militari. Proiectulu de lege catu si raportele comitetului centralu si financialu se cetescu.

Referentulu comitetului centralu, H. Anker si exprima bucuria si multamirea sea, ca celu pucinu o parte din confinele militare se va preda administratiunii civile si reincorpora coronei magiare, densulu speresca ca cas'a intr'ga va simti aceea si bucuria si multamire si recomanda in fine primirea proiectului.

In desbarea cea lunga, ce se incige in caus'a

FOISIORA.

Tipografia statului din Bucuresci.

Acestu institutu tipograficu, carele dupa cum s'a documentatu, este unu din cele mai mari si bine organitate in orientu, a ajunsu astadi la o estensiune asiá de mare, incatu da unu documentu viu, despre nesuint'a civilizatiunii a Romaniei.

Noi vomu arunca astadi o privire asupra acestui institutu, convinsi, ca datele urmat'rie nu voru fi cetite fara interesu din partea publicului.

Pana in 1838 statulu nu avea tipografia propria. Pucinele produse literare, ce apareau pre atunci in limb'a tieiei, au datu regimulu de pre atunci ide'a salutară, de a tipari pre spesele statului tote opurile didactice scrise in limb'a romána. Cu tote acestea imprimarea custá forte multu, si de vendutu se vendea numai pucinu, pentru ca cerculu de lectura pre atunci era forte marginitu. Acesta impregiurare dete ansa dlui Petru Poenariu, membru alu consiliului supremu de instructiune publica, a ridica o tipografia de statu, carea cu deosebire se multiplice scrierile. Acesta prima tipografia se asiedia in monastirea V. Sava, unde se redica acum edificulu monumentalu alu academiei. Materialulu precum si personalulu era forte modestu. Avea trei tescuri, unu directoriu, unu agente, 14 culegatori si 4 dileri (ce intorceau la rote). Antaiulu productu imprimatu in asta tipografia fu unu lessiconu franceso-romanu compusu de dd. P. Poenariu, Aron Florianu si Hill.

In 1860 se cump'ra din fabric'a Löser in Viena o masina (Schnellpresa); cu unu anu mai tardu se impreunara cu ea press'a mica franc. a comisiunii centrale de Focsiani si tipografia metropoliei din Bucuresci, ceea ce a datu celei de antaiu avantaju remarcabilu.

Unirea principatelor, prin care viati'a publica si capeta unu aventu mai mare, intru atatu a inmultitu lucrurile tipografice, incatu acestu institutu

trebuia sa se reformeze radicalmente. Asia si lua din 1862 estensiune totu mai mare in fia-care anu si astadi aflamu intrinsulu urmat'riele elemente:

Administratiunea centrala, ce sta din unu diriginte, casieriu, unu chefu de birou pentru depositulu centralu a opurilor didactice impriate pre spesele statului, unu corespondinte, coriginte, registratoriu, 4 oficiali pentru expeditiune, 4 curieri, unu servitoriu si preste 20 invetiacei, cesti diu nrma pre spesele statului.

Laboratoriulu de culegatori are unu chefu de atelieria, unu agente si de presente 70 culegatori.

Laboratoriulu de imprimere posiede 11 tescuri mari, miscate de o masina cu putere de 12 cai, la acest'a se ocupa 11 oficiali tehnici, 57 dileri.

Tornatori'a de litere are unu factoru, 7 gravatori si personalulu lateralu corespondentiu.

Depositulu de carti scolastice are in fine unu magazinariu superioru si altulu inferioru, si mai mulli pachetanti.

Bugetulu tipografiei afara de alu personalulu redactionale a „Monit. of.“ anuatimu e de 177,220 franci.

Redactione „Monitoriu offic.“ consta din unu directoru, adiunctu de redactione, unu corespondinte, 4 corectori, unu comptabilu, adiunctulu acestui'a, unu registratoru de impreuna cu adiunctii si corespondentiuulu personalu auxiliariu si portatoriu.

Bugetulu Redactionei e de 35,200 franci.

Ca sa-si faca ori si cine o idea mai chiara despre activitatea acestei tipografice, vomu aminti numai scrierile periodice, ce iesu aici; si cari sunt:

„Monitoriu oficiale“ iese in fia-care di in 6,400 esempl.; „Desbaterile senatului“ (320); „Desbaterile camerei“ (3200); Monitoriuulu francezu (1000); foia armatei (800); Buletinulu telegraficu si postale (500); buletinulu curtiei supreme de cassatiune (1000); buletinulu ministeriului pentru afacerile publice (500); archiv'a istorica a Romaniei (1000);

analele statistice (1000); in urma Iris. (500); unu diuaru septemanele, grecesce.

Pre langa aceea inprima acestu institutu tote opurile didactice redigetea de statu, cari se trecu in cantitate enorma. Dejá suntu sub tipariu 40,000 esempl. de diferite carti scolastice.

E ocupata forte multu si cu lucruri private, asia de esemplu se tiparescu acum: studii economice de I. Stratu (1000 esempl.); studii asupra districtului Putna de Ionescu (1000); tarife pentru oficiatulu postale si telegraficu (1500); Regulamentu de fortificatiune (4000), catalogulu expusitiunii de agricultura din Craiova (8000).

Afara de aceea trebuie se aiba tipografi'a totu deun'a o provisiune corespondentia de registre, adrese, mandate, cu unu cuventu: totu felulu de tiparitari necesarie oficialilor statului si comunelor, cari se consuma intru o cantitate forte mare. Spre a ne pot' face o idea despre lucrurile de solumu acest'a, amentimu ca in a. 1869 s'au liparitu in institutu acest'a pentru diferite dirigatorii ale tieiei 15,532,426 cole, cari au adusu 232,000 franci dupa preturile curente din locu.

Unu beneficiu mare pentru institutu e tornatori'a de litere —, care scutesca importulu celu forte sumptuosu a materialulu din afara.

Vendiarea cartilor scolare in 1869, aduse institutulu unu venitu curatu de 99,549 fr. iera abonamentele si insertiunile foiei oficiale adusera venitu curatu 140.000 franci.

Amu detrage adev'erulu tributulu seu, decanu amu aminti in urma de directorulu energicu si circumspectu alu acestui institutu, de d. Constantin Margineanu. Nisuintiei zelose si neobosite a acestui'a e a se multami mare parte starea in florit'ria a acestui institutu, si dorimu ca sa fia inea multu tempu in fruntea acestui institutu spre promovarea continua a unui opu civilizatoriu care va trebui se imple de superbia pre ori si ce romanu. — „Epoche.“

acést'a 'si desvóltá opositiunea tóte poterile sele; care din care opositiunista, 'si imbraca nemultiplamirea sea parte in specialu cu proiectulu de lege, parte chiaru cu provincialisarea, in spressiuni mai marcabile.

Mai multi deputati oeru votisarea nominala, carea se va face, in siedintia viitória.

La 2 óre se incheie siedintia.

Autonomia bisericeii bulgare.

Se scie, ca de si lup'ta e mare între patriarculu grecescu din Constantinopole si guvernulu turcescu, cestiunea autonomiei bisericeii bulgare, a fostu definitivu regulata, si in modu favorabilu aspiratiunilor, pretensiuniloru natiunei bulgare.

Nu ne ocupamu aci de acést'a autonomia. Nici de avantajele ei pentru de-voltarea nationala a vechiloru nostri confederati si amici de la drépta Dunarei. Ceea ce avemu de disu este in interesulu comunu, si alu bulgariloru si alu nostru.

Pre teritoriulu, asup'ra cáru'a, dupa dispositiunile sultanului, urmédia a se întinde juridictiunea autonoma a episcopiloru bulgari, suntu mai multe comune române, sea macedo-române.

Este bine, cá de indata sa apelamu la episcopii in cestiune, sa acórdé bisericeiloru comueloru române, acele drepturi, acele scutintu seu protegere, ce au dubenditu si bisericele bulgare. Nu e bine, sub nici unu respectu, cá sa se inlocúesca pentru románi, unu despotu prin altu despotu, unu ne amicu prin altu ne amicu. Episcopii greci au tiranisatu, in scopu de panelenismu, si pre bulgari, si pre Románi. Sa nu incépa acum bulgarii a visá la unu panbulgarismu, in interesulu cáru'a sa tiranizeze consciintia, biserica comuneloru române.

Cu asemenea politica natiunea bulgara nu va avea nimic'a de cástigatu, bá din contra, totulu de perdutu.

Dându comunei române, ceea ce i-a placutu sa i se dea ei, natiunea bulgara 'si asigurá frati de cruce, cum se dicea o data, in loptele, in valmasiagurile ce viitoriulu va vedé desfasierendu-se in Orientu.

Suntu pucine dile, avuramu avantajele a atrage atentiunea unui episcopu bulgariu, asup'ra acestei cestiuni, care adi póte sa se para unor'a de mica importantia, care inse negligiata, va fi preste doi-trei ani, unu periculu, si unu periculu gravu pentru desvóltarea doritei paci si intielegeri între Románi'a si vecinii si de preste Dunare.

Tolerantia, natiune bulgara! fii pentru románii de la tine macaru pre jumetate din ce ce e Románi'a pentru colonistii bulgari din Basarabi'a. „I. buc.“

Spre completarea celor comunicate de noi pana acum despre catastrofa dela Boiulu mare mai scótemu din o corespundintia privata urmatoriele:

Alm'a 17 Maiu 1870.

In 1. Maiu, prela dóue óre dupa amédi se audi din departare mare unu tunetu aduncu, carele se repeti in trei patru rendori, fiindu ceriulu inca limpede, seninu si frumosu. Cátra 4 óre se incepu a se innuorá, pre la 5 óre erau puori negri si grei si se intreceau isbindu-se unulu de altulu. La inceputu se reversá o plóia lina si placuta, dara prela 6 óre nuorii devenira si mai intunecati, tunétele si fulgerele nu incetau, parendu, cá o mogire infioratória continua. Erá o amenintiare de pustiire dela Mediasiu pana la D. St. Martinu pre ambe Ternávile in susu cu o furia ne mai pomenita. Pre unde au ajunsu a stricatu totu, a spalatu, noroitu, a dusu turme intregi de totu felulu de animale, a stricatu sate si a inecatu ómeni; in terminu de dóue óre ni se infatisiá o mare lata. Uaele din dealuri incepura a se asiediá, paduri cu arbori mari pre multe locuri au alunecatu la vale 20 pana 30 stángini distantie. Elementele aceste pornite asiá de cu ingrozíte se descarcara si mai cu furia asup'ra comunei Boiulu mare. In 20—30 minúte u spalatu 59 de case cu tóte averile, cladirile economico si cu totu ce erá in si pre lángra densele. Ómeni a devenitu victime elementeloru: románi gr-or. 59 parte barbatésca si 81 parte femeiasca, magiari vre-o 17; cu totulu vre-o 157 de suflete; o mare parte inse nu se afla nicairi. Intre cladirile cele stricate de apa, se afla si scól'a gr. or., carea erá in mijloculu satului, acoperita cu tigele. Cá prin minune a scapatu invetiatoriulu M. Groza; soci'a lui inse, cu unu pruncu in bratia, a fostu acoperita de undele torentului infioratoriu.

Jurisdictionea politica lucra cu ómeni din satele invecinate, adunându lemne dela case stricate si ingropându mortii, pre carii afla noroiti in glodu si nasipu.

Daunele ce s'au facutu inca nu suntu constatate in detaiu. Mai multe comisiuni suntu ocupate, ale constatá si adeca nu numai la Boiulu mare dara in totu tienutulu pre unde apa a spalatu si noroitu ierburi; holde etc.

S a b i i u in 31 Maiu 1870.

In decursulu lunei lui Maiu a. c. asociatiunea fu fericita a-si mai potea adauge numerulu membriloru sei fundatori cu doi inisi, anume:

Brav'a inteligintia romána din districtulu Cetátiei de pétra a tramisu la asociatiune 200 fl. m. c. in obligatiuni urb. tru. cu espres'a dorintia, cá districtulu resp. cá corporatiune morale, conformu §§-loru 6 p. 1 si 7 din statule sa se inscrie între membrii fund. ai asociat. asemenea in dilele aceste, dela zelosulu d. canonicu metropolitianu din Blasiu Constantinu P a p f a l v i, se mai primira alti 200 fl. m. c. in obligatiuni trne urb., cu scopulu de a se petrece iera-si între membrii fund. ai asociatiunei.

Precându noi pre lángra expresiunea recunoscintei nóstre, aducemu la cunoscintia publica aceste oferte generóse facute in ajutoriulu spriginirei materiale a asociatiunei, totudu-o-data ne place a sperá, cum ca atari exemple nobile 'si voru aslá in sinulu natiunei din ce in ce mai numerosi imitatori, eu alátu mai vertosu, cu cátu ca asociatiunea e chámata a aduce cele mai imbucátorie si salutare fructe, facia cu prosperarea culturai poporului románu.

R.

D e l á n g a C o h a l m u (Rupea) 14 Maiu 1870.

(O reprivire asup'ra scóleloru populare, cu referintia la influintia ce o are unu preotu, cá directoru scolariu, intru inaintarea culturai in acelea)

Abstragendu dela tóte acelea impregiurári de capetenia, — ce influintiada asup'ra látrei culturai in scóla populare, voiú se vorbescu ceva si cu deosebire de influintia ce o are preotulu, cá atare, intru látreia culturai in scóla populara. Si de óre-ce voiú se vorbescu de o atare scóla, se vedemu mai întâiu si pana a nu merge mai de parte, care trebuie sa fia scopulu scólei populare? In scól'a populara, privita acést'a cá unu institutu publicu de invetiamentu, trebuie sa se plánteze in inim'a si mintea tenerei generatiune: simtiulu religiosu, moralu si intelectualu vrea se dicea, scól'a populara trebuie sa tintésca cátra unu atare gradu de cultura, carele sa nulipsésca in genere dela nece unu individulu societatiei omenesci. Iera apoi acést'a tienta se póte ajunge numai asiá, déca factorii principali, ce iniriédia intr'o atare scóla 'si voru desvóltá intr'unu modu indestulitoriu armonicu si imprumutatu, puterile lor morale si intelectuale.

Si astu-modu cá pre unu factoru principalu, ce influintiéza in asta directiune, — amesuratu punctulu de mánecare —, propunu cu deosebire pre preotulu, respective parochulu unei comune cá directoru scolariu. Si apoi ca este un'a cauza prea drépta, ca preotulu ca atare trebuie sa se ingrigésca de scól'a populara, acestu asertu se adevéresce mai întâiu prin aceea impregiurare: ca cine nu scie adevérule, ca stadiulu de cultura a unui poporu este unu resultatu alu scólei bune seu rele, prin care a trecut acél'a; si ca apoi déca scól'a conditionésa astu-modu viézia unui poporu, este un'a detorintia strinsa si o urmare firésca, ca preotulu trebuie sa ingrigésca cu deosebire de a sustiené scól'a buna in tóta privintia. Scól'a este si primiceriulu, asiá dicendu, prin care intra omulu in biserca, si astu-modu dupre argumentulu istoricu chiaru, scól'a s'a formatu cá un'a trebuintia neincungjurabile din biserca incesi, din care motivu apoi are si acea problema: de a premerge bisericeii intru pregatirea si plantarea simtiului religiosu si moralu in inim'a si mintea tenerei generatiuni. Prin urmare este un'a detorintia destulu de evidente ca preotulu trebuie se fia activu atátu in biserca cátu si in scóla, care stau in o legatura corale asiá de strinsa un'a cu alt'a in cátu a fostu, este si va fi o absurditate numai incercare acelor'a, de a se emancipá scól'a cá atare de sub puterea bisericesca. —

Sa vedemu acum mai de aprópe, ce influintia,

póte avea unu preotu cá directoru intr'o scóla populara? Mai întâiu, cu referintia la invetiatoriu, — carele are datorintia sánta de a nisui cátra ajungerea scopului atátu subiectivu cátu si cu deosebire obiectivu in instructiune si educatiune —, preotulu seu ca are in scól'a populara unu invetiatoriu bunu seu mai slabu. In casulu acést'a din urma este de a se face deosebirea: ca nu cumva o atare slabiciune se afla in ins'a-si natur'a invetiatoriuului, seu ca aceea e casionata numai din lips'a de esperientia. Déca preotulu are in scól'a sea unu invetiatoriu ale cáru facultáti (intelectuale) suntu tare márginite: atunci dela unu atare nu trebuie sa se pretinda, ce este cu neputintia, si in casulu acést'a preotulu nu trebuie nici decátu sa se multumésca si sa se márginésca: numai pre lángra cercetarea scólei, cá dfa oficiu din cându in cându, ci trebuie sa fia insu-si activu in scóla, prin aceea, ca va prescrie unu atare invetiatoriu unu planu anumitu, dupa care sa se imparta materialulu, ce este de a sa predá eleviloru in scóla, si pre lángra acést'a preotulu insu-si va instruí mai adese-ori pre elevi in presentia invetiatoriuului si totu-deodata amesuratu acélui planu. In chipulu acést'a se póte binisioru de-laturá pagub'a si pedec'a, care adese ori provinu intr'o scóla populara, din caus'a unui atare invetiatoriu gingasiu, asiá dicendu. (Si ca apoi suntu in deosebitele tracturi protop. si invetiatori mai slabi, acést'a este o urmare a acelei impregiurári fatale, ca nu suntu inca salarie invetiatorésca potrivite pentru invetiatori mai calificati, ba preste totu inca este lipsa de atari invetiatori; si esiá nu alt'a — decátu singur'a lipsa restringe de a pune pre alocurea si invetiatori mai gingasi).

Déca inse nedestoinicia invetiatoriuului este numai lips'a de esperientia, dara pre lángra acést'a invetiatoriuulu aréta a priori semnele cele mai bune, ca cu tempa se va face unu invetiatoriu harnicu: in casulu acést'a apoi se deschide preotulu unu câmpu vastu, si in care póte se lucra fórté multu intr'o atare directiune. De sine se intielege, ca si in casulu acést'a nu trebuie poraitu mai întâiu asup'ra invetiatoriuului cu câte si mai câte principie pedagogice gramadite un'a preste alt'a, ci trebuie tractatu cu elu moderatu: trebuie urmatu treptatu „a minore ad majas“, asiá incátu numai pre rendu sa se deschida invetiatoriuulu calea cea buna si practica din partea preotului, facendu acést'a intr'unu tipu pre cátu se póte mai lesne de cuprinsu prin aceea, ca se va urmari unu planu cá si mai inainte, si pre carele pentru njongerea scopului, lu va pune in lucrare de mai multe ori insu-si preotulu in presentia invetiatoriuului. Si de-si nu va fi resultatulu acestoru incercár. totude-un'a si indata imbucuratoriulu, totu-si mai tárdju la tóta intemplantia 'si voru areta frucele cele bune. Cu atátu mai imbucuratoriulu inse trebuie se fia pentru unu preotu aceea impregiurare, déca are in scóla unu invetiatoriu harnicu si calificatu. (De unu invetiatoriu perfectu nu e vorba, de óre ce este in lume perfectu? si asiá si celu mai bunu invetiatoriu la parere, trebuie sa fia in câte o privintia mai debilu, pentru ca e recunoscutu adevérule in lume „non omnes omnia possumus“) Si astu modu déca preotulu si in casulu acést'a este mai expertu intr'aceea, ce n'are esperientia póte ca invetiatoriuulu, trebuie sa emendeze, ce afla de cuvententia a emendá in portarea invetiatoriuului, sa nu fia inse nece decátu capritiosu, cá sa staruiasca din ambitiune pre lángra adoptarea principiului seu, de-si elu insu-si póte ca recunósce, ca e mai buna directiunea invetiatoriuului, pentru ca in casulu acést'a face scádere in invetiamentu póte si prin aceea, ca desgostíada pre unu asemenea invetiatoriu decátu progresulu in acél'a. Se cade inse si trebuie, cá preotulu pentru de a ajutá invetiatoriuulu intru látreia culturai, se fia fórté recautu, justu si equitabilu in tóte circostárele aflande facia cu feluritele soiuri de invetiatori; si astu modu se cere preste totu: cá preotulu sa aiba mai antáiú ingrigire si insulfetire adevérata pentru scóla; a dóu'a sa aiba consciencia chiara de acelea mijlóce prin care sa se póta ajunge scopulu scólei. Insulfetitu este unu preotu pentru inaintarea trebei scolare atunci, cându elu nu va fi neutralu facia cu scól'a, cá va cere trebuintia, precum amu arátatu mai susu, cu cuventulu si cu fapt'a: propunendu insu-si in presentia invetiatoriuului, ce vine la ordine de a se propune eleviloru, si intrebându totu asemenea pre elevi. Iera apoi de o cunoscintia chiara a aceloru mijlóce, prin care sa se póta ajunge scopulu celu adevératu alu scólei populare, se póte vorbi numai atunci, cându preotulu seu invetiato-

riolu că atari, se voru afla în posesiunea astorufeliu de cunoștință, care cuprind în sine „instrucțiunea și educațiunea”, pre lângă care mai vine de a se observă și disciplina într-o școală populară.

(Va urmă.)

Proiectu de Lege

(Capetu.)

CAPU V.

Institute private de învățământ.

§ 68. Confesiuni, comitate, comune, societăți formate spre acestu scopu conformu statuteloru și particulari potu înființă și susține ori și ce școală midilocia privată, deca

a) se va încredința conducerea nemidilocia și direcțiunea institutului unui atare individ, care e profesoru calificatu prin diploma pentru cursulu de învățământu deschidendu în elu, séu care și-a eluptatu prin activitatea sea pre campulu acest'a, recunoștința comună.

b) unu atare institutu privatu corespunde cu privința la obiectele de învățământu, la estensiunea loru, la durată cursului de învățământu și la starea puterilor instructive, acoloru școle midilocia, pre care le suplinesce.

§ 69. Posesorulu institutului e restrensu a susține ministerialu de culte înființarea propusă a institutului de învățământu privatu, eu planulu de organizațiune și de învățământu și cu espunerea puterilor active în elu prin oficiatulu locale și prin inspectorele școleroru midilocia din acestu cercu, celu puțin cu 50 de zile înainte de deschiderea institutului.

§ 70. Si în atari institute private se va ținea pre fie care anu unu esamenu publicu, e înse de a sa face inspectorelui școleroru districtulu cunoscutu dia esamenulu celu puțin cu o luna mai înainte, că séu însuși sa pōta participa séu sa lu reprezenteze altu cineva.

Elevii instituteloru private potu înse capetă testimoniu, care se aiba valōre pentru școl'a superiōra séu pentru ocuparea unui oficiu de statu, numai dupa depunerea unui esamenu la unu institutu publicu.

§ 71. Regimulu pōte acordă ajutoria materială și morală școleroru midilocia private, în deosebi necesarie și bune.

§ 72. Deca în aceste institute nu se voru observă dispozițiunile legi de facia și deca regimulu aru află scaderi morale, atunci pōte ordină o cercetare și dupa rezultatulu acelei a închide institutul; pōte în casuri extraordinarie suspende chiaru crescerea și instrucțiunea în institutul respectivu în înainte de finea cercetarei.

CAPU VI.

Inspectorii școleroru midilocia.

§ 73. Ministrulu de instrucțiune exercita inspectiunea de statu asupr'a școleroru midilocia private și publice (și instituteloru publice nu de statu) prin inspectori denumiți de ministrulu de instrucțiune; în casu necesariu pōte încredință provisorice cu agendele inspectorelui pre unu altu plenipotențiatu ministerialu.

§ 74. Cerculu de activitate a inspectorelui școleroru nu se pōte estinde mai multu decâtu asupr'a 20 de institute. Fia-cărui inspectoru i se subordina unu cancelistu spre elucrarea afaceriloru de birou, deca afacerile se gramadesc, pōte regimulu denumi și unu asistentu.

§ 75. Inspectorii școleroru midilocia, asistentii și cancelistii loru tragu o lēfa ordinară.

§ 76. Inspectorii școleroru midilocia

a) cercetēza celu puțin o data într'unu patrariu de anu institutele țienetōrie de cerculu loru de activitate;

b) eșcutēza în școlele midilocia de statu ordinațiunile regimului, respective priveghiaza eșcutarea lor; în institutele nu de statu priveghiaza eșcutarea dispozițiuniloru legi și instrucțiunei cătu și indegetarei ministrului de instrucțiune.

Varietăți.

** (Teatrū) Reprezențiunile lui Millo în Brasiou suntu fōrte cercetate. Ni se spune ca aru fi esistāndu ōre-care corespundința între numitulu artistu și între Dir. dela teatrulu de aici pentru vre-o cāte-va reprezențiuni în Săbiu. Amu dorī că scirea

acēst'a sa fia adevērata și sa fia coronatā de unu succesu favorabilu pentru publiculu iubitoriu de teatru, atātu din Săbiu cătu și din pregiuru.

** În Vien'a se țiene în anulu acēst'a a XIX adunare generale a învățatoriloru germāni. Siodintiele adunārei se voru începe în 8 Iuniu c. n. Pāna acum s'au însemnatu la comitetulu de primire aprōpe la 3000 învățatori. Din Transilvani'a încă voru plecā vre-o 10—15 învățatori.

** (În cestiunea teatrului naționalu.) Nu trece o di, în care se nu primimū doue-trei epistole relative la ardiēna necesitate a înființārei unui teatru naționalu românū, unulu dintre cele mai practice institute pentru dezvoltarea romanismului în tōte arteriele națiunei nōstre. Onorābili nostri corespundinți voru binevoi a ne fērtā, deca nu vomu publicā scrisorile lorū. Constatāmu înse cu bucuria din aceste impartaștri, ca ide'a înființārei unui teatru naționalu românū a devenitu generală, — și ca inițiativ'a luată de inteligința romāna din Bud'a-Pest'a pentru realizarea acelei idei, e salutată din tōte părțile cu celu mai viu entusiasmu. Iēra la întrebāriile unora, relative la statutele societāței, ce se va compune la Deva, respundemū cu placere, ca acele statute suntū deja în lucrare și acūși se voru propune comitetului instituitu. Deocamdată ne rogāmu de tōți acei'a, carii au încasatū bani pentru acestu scopu, sa-i tramita numai decātu la comitetu, că sumele sa se pōta elocā cătu mai curendu spre fructificare!

** După mijlocirea societāței academice romāne, academi'a de științe din Petersburg a trimisū la București cele doue manuscrite, ce posedē din descrițiunea Moldovei de principele Cantemir. Unulu din manuscrite, de și necompletu (lipsesc cartea I, și ce-va din a II-a) este fōrte pretios; căci are pre margini corecțiuni autografice ale principelui autore. Acēst'a are titlu:

Demetrii Cantemiri

Principis Moldaviae

Descriptio Moldaviae,

Autographum auctoris passim in margine.

Celu alu doilea manuscrisū pōrtā acestu titlu: „Demetrii Cantemiri, Principis Moldaviae Descriptio antiqui et hodierni Status Moldaviae.

Descripta ex apographo quidējus filius mecum (?) comunicavit. Petropoli 1721.

S. Academica decopiēza aceste manuscrite și speramū ca ne va dā o edițiune mai completă și cu testulu latinu alu operei aceste, asiā de stilcitată și cu lacune tradusă în 1812 la Mrea Nēmțiului.

** Intabulatiā. În 6 Maiu a. c., M. Sea Domnulu a intabulatū sub Nr. 111, mosi'a sea Poenii din judec. Iassi pre numele casei parintelui seu, principele Carolu Antoniu Hohenzollern, pentru sum'a de 450,000 lei noi pre terminu de trei ani.

** Comun'a Bucuresiloru și-a esarendatū accisele și vam'a pentru vite cu 1,40,000 lei noi pre anu. Se dice ca municipalitateā cāștiga cu procedur'a acēst'a (mai înainte administrā ea venitulu acēst'a) 234.572 l. n.

** (Arași, că ascultatori de drepturi.) În Londra de prezentu se afla mai multu tineri de arași (negri) că ascultatori de drepturi. Acești arași tineri — precum ne spune unu diariu de acolo — a datū de jă cele mai învederate semne despre capacitatea lor de a se potea calificā. În tre acēști'a este unulu cu numele Cheste Morris, fostu adjunctu alu presiedintelui republicei din Liberia, pre care anulu trecutū l'a prinsu poliț'a din Bavari'a și l'a închisū în Heidelberg, de unde numai dupa aceea a scapatū, dupa ce s'aru fi telegrafatū dela consululu din Liberia. Acēstu tineru are de cugetu, ca dupa finea studiiloru, sa reintōrca în patriā sea, și acolo sa propageze științele juridice, asiā dupa cum leau însușitū și elu.

** Aradū 27 Maiu. În diu'a primă a adunārei generale a asociațiunei naționale, adecă în 6 Iuniu s'aru la 8 ōre, societateā de diletanți din Timisiōr'a va eșcutā doue reprezențiuni de piese teatrale: „Nunt'a țierenēscă” de Alesandri, și „Fantasm'a” e Lerescu. În a dōu'a di 7 Iuniu va fi balu naționalu la otelulu „crucea alba.”

** (Palatulu lui Priamū) s'a aflatū. Relativu la ast'a dlu H Schliemann scrie urmātōriile: „cu ocaziunea saparei, (pre locurile de lângă Troi'a veche,) amu reesitū a dā de palatulu lui Priamū, unde odinōra Hectoru a adusū jertf'a lui Zeus, și

pre care Xerxes și Alesandru celu mare l'au facutū atātu de renumitū. — Cetateā ciclopica, Pergamum, e de 15 urme sub pamentu. Aicea țieneau troianii consultāriile lorū. Mai pre largu de alta data.”

** Gramatic'a academiiei romāne. Gramatic'a academiiei romāne a aparutū de mai multe septemāni. Este oper'a nōua premiata de academiā a eruditului filologu D. T. Cipariu. Se afla de vendiare la librari'a Ionidu, Podu Mogoșioei vis-a vis de teatru și Lipscaui.

Citățione edictala.

Infanteristulu Ioanu Siuta din Rudari'a în teritoriulu inclitului regimentu confinariu romanobanaticu Nr. 13, carele în 3. Iuliu 1866 în batai'a dela Königsgrätz a peritū astu-feliu, încātu n'i se scie de mai traiesce séu a muritū, se citeza prin acēst'a, că în terminu de 6 luni dela datulu de facia, deca este în viētia negresitū sa se infacisiedia la scaunulu protopresbiteralu gr. orient. alu Mehadiēi, pentru-că la din contra se va aduce și în lips'a lui otarirea asupr'a cererei socii lui Mari'a Siut'a din Rudari'a pentru de a-i se dā voia a pasi la alta casa-toria.

Caransebesiu în 16 Aprile 1870.

Consistoriulu eparchiei
Caransebesiului.

(36—1)

Edictu.

Nicolau Campeanu gr-res. din Ferihazu, comitatulu Albei de susu, care au parasitū pre legiuit'a lui muere Rafir'a Stefanu gr-or. din Imboru scaunulu Cohalmului, fāra de a se sci loculu unde locuiesce, astadi pribegeste în lume, se citidie ca în terminu de 6 luni sa se infatōsiedie la subscrisulu scaunulu protopopesu, ca sa dea respunsu la pār'a radicatā din partea muerei lui asupr'a-i, ca la din contra în întielesulu legiloru bisericiei nōstre se va dā otarire pārei ascernute aici.

Scaunulu protopopesu gr-or. alu Cohalmului
Draosu 10 Maiu 1870.

Ioanu Iosif

Administr. protopopesu.

(35—2)

Concursu.

În institutul archidiecesanū gr. res. pedagogicū-clericale în Săbiu, face trebuința de unu profesoru pentru studiulu de economiā rurale ca ramurile lui, care postu e împreunatu cu unu salariu anuale de 600 fl. v. a.

Concurentii, dela cari se cere sa fia de religiunea gr. res. și sa aiba cunoștințele respective teoretico-practice, cererile concursuale instruate cu documentele recerute sa le adreseze cătra direcțiunea subscrisă pāna în 1. Augustu a. c.

Săbiu 15. Maiu 1870.

Diracțiunea institutului archidiecesanū gr. res. în Transilvani'a, pedagogicū Clericale.

(38—1.)

Edictu.

Prin care Dimitrie Serbu din Salisce, lângă Săbiu, legiuitulu alu Annei n. Ioanu Rosca toti deacolo, carele de optu ani au pārsitū patriā, sociā și copii fāra a se sci loculu petrecerei lui, se șorocescē prin acēst'a, că în terminu de unu anu negresitū sa se infacisiezē înainte forului matrimoniale subscrisu, caci la din potriua, și în absentia lui se voru judecā cele de canōne biserecesci în asemenea înpregiurāri prescise. Săbiu 19 Maiu 1870.

Forulu matrimoniale gr. res. alu protop. tractului Săbiului I.

(39—1)

Burs'a de Vien'a.

Din 20 Maiu (1 Iun.) 1870.

Metalicele 5%	60 20	Act. de creditu	253 60
Imprumut. nat. 5%	69 65	Argintulu	120 50
Actiile de banca	718	Galbinulu	5 80